

Verwachtingen Week 41

Verwachtingen Week 41	Laatste Niveau	Spot	Frontmaanden	Lange Termijn
Power NL	Cal-25: 84.95	→	→	→
Power BE	Cal-25: 81.00	→	→	→
Power DE	Cal-25: 87.03	→	→	→
Gas TTF	Cal-25: 39.300	→	→	→
Crude Oil	Dec-24: 78.47			→
Coal	Cal-25: 127.00			→
Emissierechten	Dec-24: 60.91			↓
Weer & temperatuur	↓			
Macro economisch	↓			

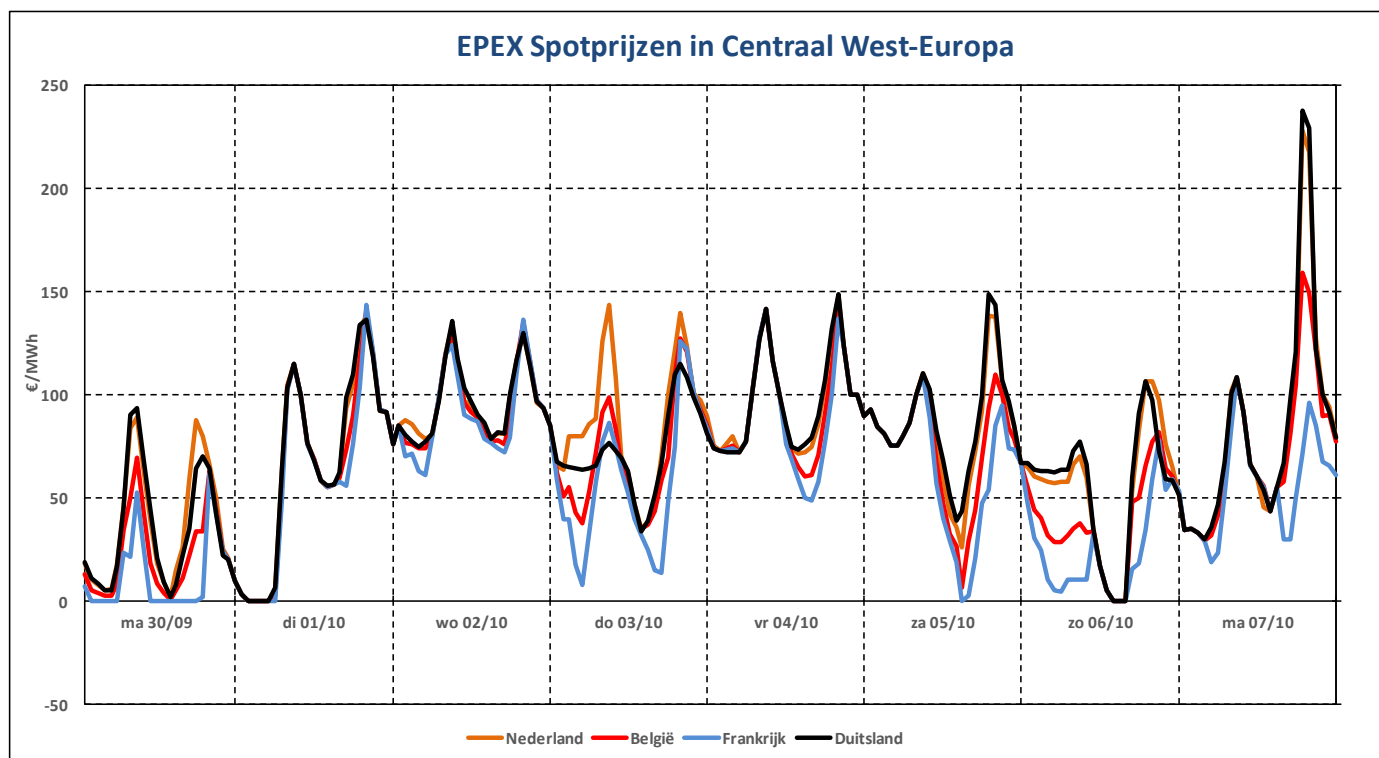
	Bullish
	Neutraal
	Bearish

Elektra Spotmarkten Centraal-West-Europa

De eerste dagen van de week was de wind erg sterk en dat leverde op dat moment lage spotprijzen op. De zon was in die fase weinig te zien. In de loop van de week kantelde het beeld. De zon brak vaker door en de wind ging juist liggen. Dat gaf meteen veel hogere spotprijzen. De nachten werden toen een heel stuk kouder en die warmtevraag steunde. In het weekend kwamen wind en bewolking weer terug en dat drukte de prijzen op zondag. De beschikbaarheid gas en kolen lag de hele week tussen 11,0 en 11,3 GW. De Franse nucleaire beschikbaarheid zakte iets weg naar 42 GW en de Franse vraag klom tegen het weekend even uit het dal dankzij de kou. Hydro had de hele week een bescheiden overschot. De Franse wind was vooral aan het begin van de week sterk, net als de Duitse wind. Marktkoppeling verbeterde daardoor in de loop van de week, behalve op de Dag van de Eenwording met lagere Duitse spotprijzen. Daggas en EUA's waren gedurende de week erg volatiel en het gemiddelde kwam uiteindelijk iets hoger uit.

	Week 40	Week 39	Verandering	Verwachting
Base				
NL	€ 74,03	€ 68,00	↑ 6,02	→
BE	€ 64,87	€ 53,00	↑ 11,86	→
FR	€ 57,15	€ 35,15	↑ 22,00	→
DE	€ 72,38	€ 63,64	↑ 8,74	→
Peak				
NL	€ 83,35	€ 77,36	↑ 5,99	→
BE	€ 73,99	€ 61,75	↑ 12,24	→
FR	€ 65,37	€ 40,64	↑ 24,72	→
DE	€ 73,16	€ 71,61	↑ 1,56	→

Lagedrukgebieden domineren een groot deel van de week de weerkaart en dat betekent dat het een groot deel van de week stevig waait en dat het regelmatig bewolkt is. Bovendien liggen de temperaturen duidelijk boven de norm tot en met donderdag; pas na passage van ex-hurricane Kirk op dat moment draait de wind en wordt het duidelijk te koud voor de tijd van het jaar. Voor het weerbeeld maakt dat niet heel veel uit. In het weekend is de zon wel iets vaker te zien maar is het zeker niet kalm. Bovendien stijgt dan de kans op warmtevraag en dat steunt de prijzen. De beschikbaarheid gas en kolen is eerst 11,3 GW en stijgt naar 12,1 GW zodra Eemshaven B terugkeert in het weekend. De Franse nucleaire beschikbaarheid blijft gelijk rond 42 of 43 GW en nieuwe neerslag zorgt voor 3 - 5 GW overschot hydro vanaf woensdag. De Franse wind is behoorlijk sterk en ook de Duitse wind trekt zeker halverwege de week sterk aan. Dat kan prijzen flink drukken maar maakt marktkoppeling een heel stuk moeilijker op dat moment. Daggas en EUA's hebben nog steeds een onzeker beeld. De wind zorgt opnieuw voor een paar erg goedkope dagen zodat het gemiddelde weinig verandert: APX wordt verwacht rond € 67.20 voor base en € 75.10 voor piek.

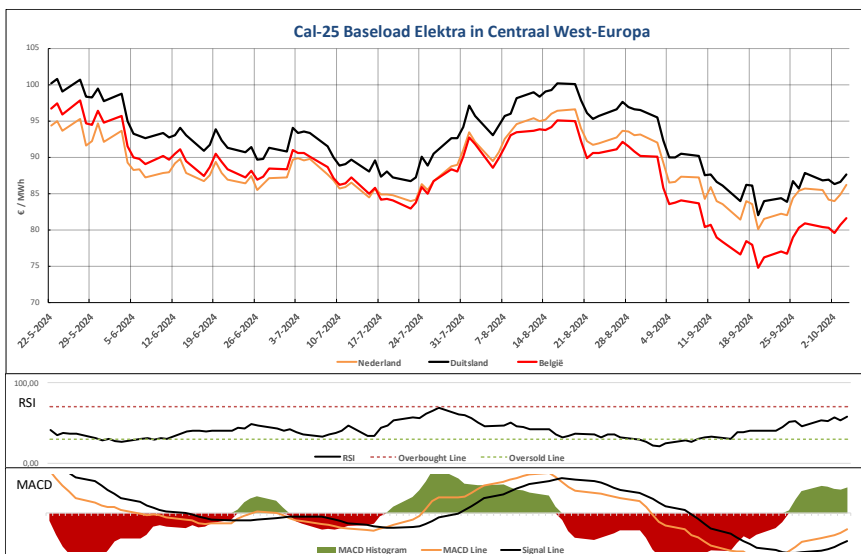
Forwardmarkten Elektra Centraal-West-Europa

De frontmaanden kregen aan het begin van de week geopolitieke steun vanuit gas en de tijdelijk aantrekkende kolenvraag vanuit China. Dat compenseerde de druk door een weersverwachting met vrij veel wind voor de komende weken. EUA's zakten na het verstrijken van de compliancedeadline wat weg waardoor enige druk werd gegeven aan de lange termijn. Ook nieuwe economische cijfers gaven toen enige druk op EUA's en dat compenseerde de steun uit gas en kolen. De lange termijn bewoog daardoor maar weinig en de frontmaanden zakten licht.

	NL		BE		DE	
Nov-24	90,38	↓ -2,26	83,52	↓ -4,31	88,02	↓ -2,86
Dec-24	91,90	↓ -0,70	88,17	↓ -1,46	87,46	↓ -1,47
Jan-25	105,07	↑ 0,66	98,39	↑ 1,18	99,71	↓ -1,19
Q1-25	98,78	↑ 1,61	93,50	↑ 1,56	95,48	↓ -0,14
Q2-25	71,92	↓ -0,10	67,49	↑ 1,48	76,47	↓ -0,11
Q3-25	80,47	↑ 1,01	70,44	↓ -0,17	84,84	↑ 0,56
Q4-25	93,68	↓ -0,41	95,28	↑ 0,20	93,82	↓ -0,50
Cal-25	86,18	↑ 0,52	81,65	↑ 0,76	87,64	↓ -0,05
Cal-26	81,19	↓ -0,15	83,84	↓ -0,25	83,13	↓ -0,45
Cal-27	73,31	↓ -0,82	75,58	↓ -1,20	75,00	↓ -1,39

De dinsdag verliep vervolgens zeer volatiel. De druk vanuit EUA's en het weer bleef aanvankelijk bestaan. Ook met het ingaan van het nieuw gasjaar werden nieuwe strategische posities op gas ingenomen. Een daling van 5% verdween 's middags echter als sneeuw voor de zon met de aankondiging van een Iraanse raketaanval op Israël; meteen schoten vooral gas en olie de lucht in. Dat laatste vergrootte dan weer de spotvraag van LNG onder Aziatische klanten. De spark spread verloor daarop ruimte op de dark spread waardoor kolen en EUA's konden meestijgen. Een tijdelijke productiestop van gasvelden voor de Israëlische kust gaf eveneens steun. De geopolitieke premie bleef woensdag behouden omdat Israël dreigde met een tegenaanval op Iran en deze werd donderdag nog groter toen president Biden stelde dan het bombarderen van oliedepots in Iran bespreekbaar was. Iran counterde dat vrijdag door te stellen dat Israëlische gasplatforms dan ook een gerechtvaardigd doelwit zullen zijn. Drukkend voor de frontmaanden waren toen nog wel de warme weersverwachting met veel wind en het goede Noorse gasaanbod. Economisch bleef de druk groot met lagere importprijzen (0.1%), dalende inflatie (1.6%) en de bevestiging van de lage inkoopmanagersindex in september waardoor EUA's onder stevige druk bleven staan. Ook drukten technische hedges op EUA's. Daardoor konden stroomprijzen alsnog de schade beperken en sloten op weekbasis nauwelijks veranderd af.

Groot-Brittannië heeft afscheid genomen van diens laatste kolencentrale. Vorige week maandag is deze buiten gebruik gesteld. Ook de Noorse netbeheerder Gassco ziet af van de bouw van een waterstofpijpleiding richting Europa, waarmee een van de belangrijkste Europese aanvoerroutes van waterstof al ver voor de bouw gesneuveld lijkt.

De geopolitieke onzekerheid is weer terug van weggeweest en overschaduwde via gas en olie de komende week alle andere factoren. Het aanbod gas blijft echter goed, opslagen zitten nog steeds vrij vol en het weer krijgt voldoende druk vanwege een stevige wind. Dat laatste drukt vooral op de frontmaanden en ook economisch blijft de druk bestaan met een lage vraag. EUA's krijgen naast economische druk ook druk via technische hedges maar zijn via de spark spread ook afhankelijk van de geopolitieke premie van gas. Kolen bewegen vanwege de kalmte op de eigen markt mee met de ontwikkelingen op de gasmarkt. Het aanbod LNG blijft bovendien nog behoorlijk op peil. De geopolitieke situatie betekent echter dat de

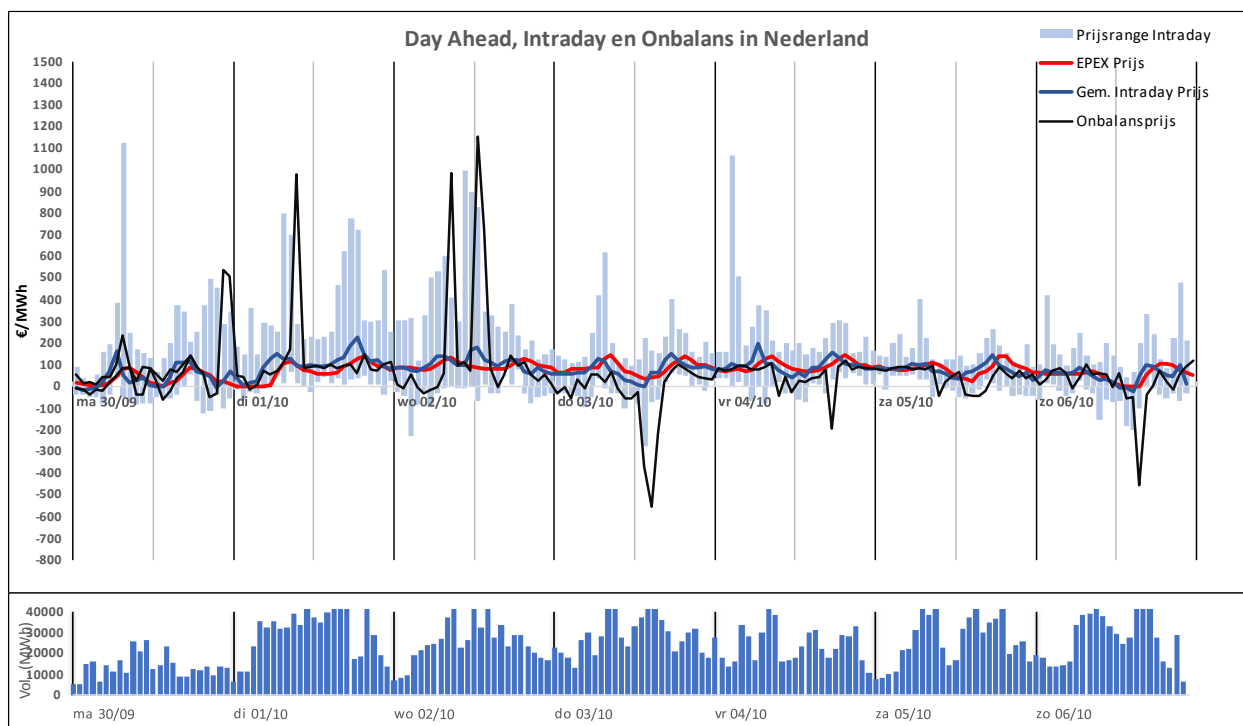
prijzen onzeker en dus neutraal verwacht worden voor zowel de korte als de lange termijn.

Intraday

Maandag waren de afwijkingen op onbalans op sommige momenten naar beneden vanwege de sterke wind, maar de regen veroorzaakte vooral in ochtend en avond ook enige steun op de prijzen. Dat beeld herhaalde zich dinsdag weer een beetje. Woensdag bleven de prijzen wat meer in het gareel omdat het overwegend droog bleef; de zwakkere wind betekende ook dat deze drukfactor vanzelf verdween. Ook enkele outages droegen bij aan de hogere prijzen in de loop van dinsdag en woensdag.

Donderdag en vrijdag was er regelmatig zon maar was er weinig wind. Dat was goed voorspelbaar en dat gaf alleen donderdagmiddag afwijking op onbalans en intraday. Op de koude vrijdagmorgen was er even steun op intraday. De wind nam zaterdag weer af en samen met de zon en lagere vraag was er toen weinig sprake van onbalans. Dat beeld herhaalde zich zondag, ondanks de langzaam toenemende bewolking en wind op die dag. Outages van betekenis kwamen niet voor in de tweede helft van de week.

De wind speelt een grote rol de komende week en dat kan dus opnieuw op willekeurige momenten lage prijzen geven op onbalans en intraday. Daar staan dan wel de regenachtige fases tegenover die juist van dinsdag tot en met donderdag mogelijk hoge onbalansprijzen kunnen geven. Tegen het weekend geeft de oplopende warmtevraag toenemende steun. Ook dan blijft de wind sterk maar is er weer iets meer zon. De beschikbaarheid gas en kolen ligt boven 11 GW gedurende de hele week en dat dempt in gelijke mate de grootste afwijkingen op onbalans en intraday.

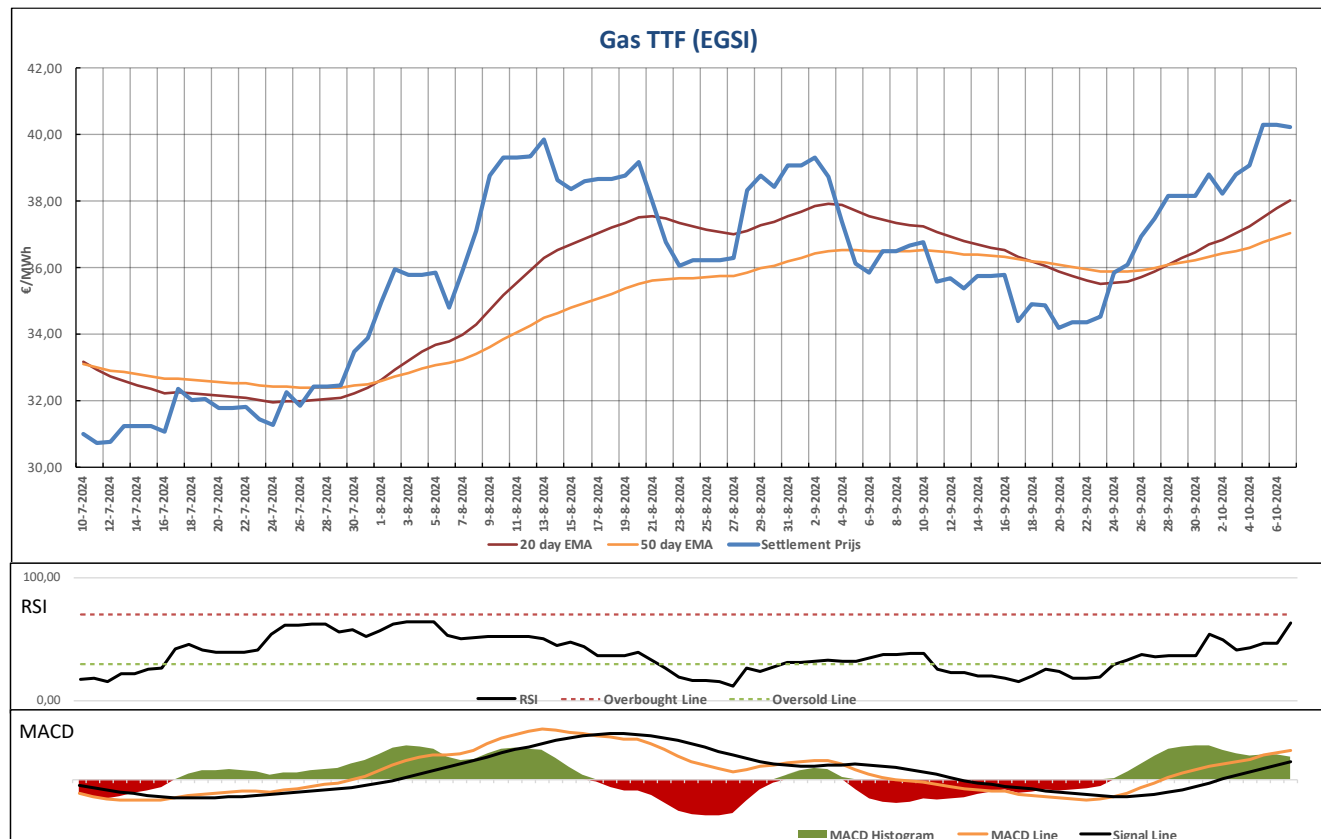

Gas TTF

In Noorwegen deden zich opnieuw enkele kleine outages voor in onder meer Kristin, Troll en Asgard. De laatste betrof een verlenging van het overigens verder in omvang afnemende najaarsonderhoud, waardoor het Noorse aanbod op weekbasis wel gewoon steeg tot boven 300 mcm/dag. Ook het LNG-aanbod nam weer toe op weekbasis door het afnemen van het Aziatisch premievoordeel en het gasaanbod via Oekraïne bleef ongeveer gelijk met 42 mcm/dag. De wind gaf de eerste dagen van de week druk op de gasvraag vanuit stroom maar de wind nam de dagen daarna sterk af. Koude nachten zorgden toen eveneens voor enige warmtevraag van betekenis. De termijnmarkt gaf grote geopolitieke steun vanwege escalaties tussen Iran en Israël. Dat betekende dat de daggasprijzen hoger uitkwamen.

In de nieuwe week is er van warmtevraag veel minder sprake met aanvankelijk temperaturen boven de norm voor begin oktober. De wind doet daarbij ook heel aardig mee en drukt daarmee de gasvraag vanuit stroom; mogelijk wordt het pas aan het einde van de week weer koud genoeg voor wat warmtevraag. De rol van de zon blijft bescheiden. Het Noorse aanbod neemt opnieuw wat toe met het einde van het laatste beetje najaarsonderhoud maar outages kunnen nog wel steeds voorkomen. Het LNG-aanbod wordt ongeveer gelijk verwacht aan de afgelopen week en ook het gasaanbod via Oekraïne wijzigt niet op weekbasis. De geopolitieke situatie maakt het beeld vanuit de termijnmarkt wel onzeker; dat betekent dat de daggasprijzen neutraal worden verwacht deze week.

Gas TTF (EGSI)	
	End of day
24 sep	35,832
25 sep	36,077
26 sep	36,945
27 sep	37,482
28 sep	38,152
29 sep	38,152
30 sep	38,156
01 okt	38,797
02 okt	38,232
03 okt	38,807
04 okt	39,075
05 okt	40,289
06 okt	40,289
07 okt	40,234
Gemiddelde okt	39,39

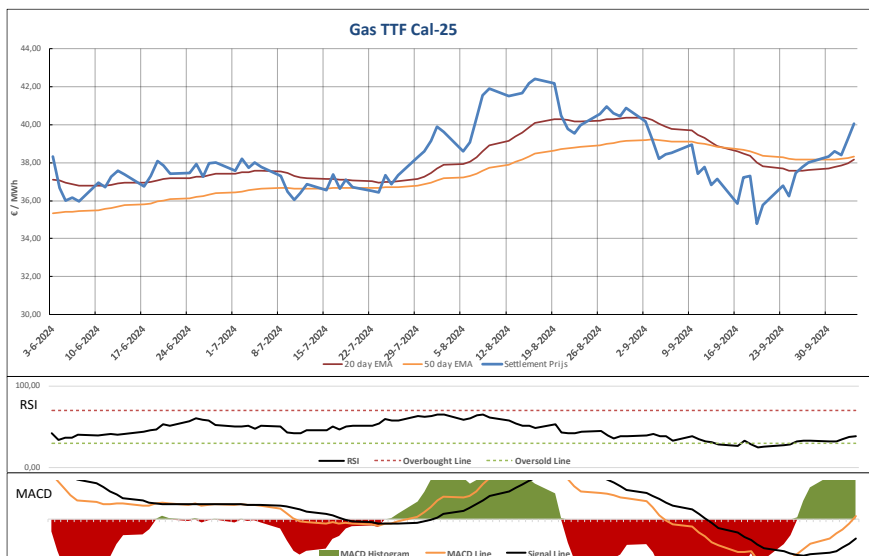

Gas TTF

Gas had maandag meteen behoorlijke geopolitieke premie met de dood van Hezbollah-leider Nasrallah en de aanval van Israël op Houthis-rebellen. De angst groeide dat Iran zich in de strijd kon mengen en het gasaanbod verstoord zou kunnen raken. TTF kreeg dan weer wel druk van de lage vraag en slechte economische cijfers in Azië waardoor het premievoordeel van JKM langzaam verdween. Ook de opslagen zijn inmiddels ruim 94% gevuld en het Noorse aanbod liep op naar het hoogste in een maand door afronding van het najaarsonderhoud. Door de steun op de kolenmarkt won de spark spread maandag iets terug op de dark spread en dat steunde gas.

Dinsdag was er aanvankelijk grote druk op gas vanwege een daling van EUA's door het verlopen van de compliancedeadline, het innemen van strategische posities vanwege het nieuwe gasjaar en een warmere weersverwachting. De daling van 5% werd 's middags echter in enkele minuten ongedaan gemaakt door de aankondiging van een raketaanval van Iran op Israël. Een deel van de geopolitieke premie verdween woensdagmiddag weer toen de tijdelijk stilgelegde gasvelden voor de Israëlische kust hun productie weer opstartten en donderdag toen Qatar van Iran garanties vroeg om LNG te kunnen blijven exporteren. Steunend was die dag echter de opmerking van president Biden dat het bombarderen van oliedepots bespreekbaar was en gas schoot meteen omhoog. Dat kreeg vrijdag een vervolg toen de Iraanse ayatollah Khamenei hintte op het bombarderen van Israëlische gasproductielocaties. De LNG-spotvraag in Azië was nog wel overwegend laag door volle opslagen maar fluctueerde wel door de volatiliteit op olie. Economisch bleef de druk groot met slechte importcijfers, lagere inflatie en lage inkoopmanagersindices over heel Europa. Dit gaf via EUA's lichte druk op de lange termijn. Kolen bewogen na de aanvankelijke steun vooral mee met gas in de loop van de week. Na een aanvankelijk verlies sloten de contracten aan het eind van de week hoger af.

De Gasunie stelde dat Nederland ook voor de winter die oktober 2025 aanvangt de opslagen voor 90% gevuld moet hebben om tekorten in de winter te voorkomen omdat pas daarna enige ruimte ontstaat tussen vraag en aanbod. De Financial Times bericht dat van het gezamenlijk aankopen van gas weinig terecht komt: slechts 1 bcm lijkt gecontracteerd te zijn terwijl 35 bcm werd aangeboden. De gasmarkt lijkt competitief genoeg om de gezamenlijke aankoop van gas nagenoeg overbodig te maken.

blijven goed mogelijk, ook zodra technische (ver)koopwaardigheid in beeld komt.

Gas TTF	04 okt		27 sep
Nov-24	40,980	↑ 2,393	38,587
Dec-24	41,487	↑ 2,467	39,020
Jan-25	41,743	↑ 2,377	39,366
Zomer-25	39,321	↑ 1,947	37,374
Winter-25	39,998	↑ 1,804	38,194
Zomer-26	32,436	↑ 0,817	31,619
Winter-26	33,541	↑ 0,707	32,834
Zomer-27	26,696	↑ 0,312	26,384
Winter-27	28,396	↑ 0,342	28,054
Cal-25	40,034	↑ 2,014	38,020
Cal-26	34,525	↑ 1,002	33,523
Cal-27	28,799	↑ 0,450	28,349
Cal-28	25,744	↑ 0,394	25,350
Cal-29	25,057	↑ 0,452	24,605

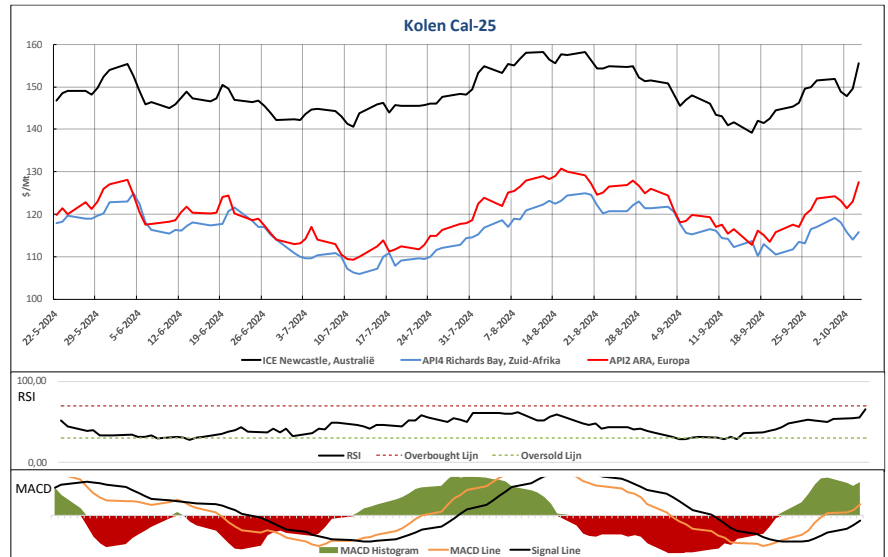
De geopolitieke premie zal deze week waarschijnlijk de prijs meer beïnvloeden dan alle andere factoren samen. Het Noorse aanbod neemt echter nog wel toe en ook het LNG-aanbod neemt waarschijnlijk licht toe door het afnemende premievoordeel voor Aziatische klanten. Bovendien geeft het weer regelmatig veel wind, ook al is er op een aantal dagen wel weer warmtevraag. De opslagen kunnen weer netto gevuld worden. Economisch en technisch blijft er druk bestaan via EUA's en kolen bewegen waarschijnlijk vooral mee met de gasmarkt. Desondanks zijn de prijzen dus wel onzeker en dus neutraal verwacht voor zowel de korte als de lange termijn door alle geopolitieke onzekerheid. Grote bewegingen

Kolen en EUA's

Kolen

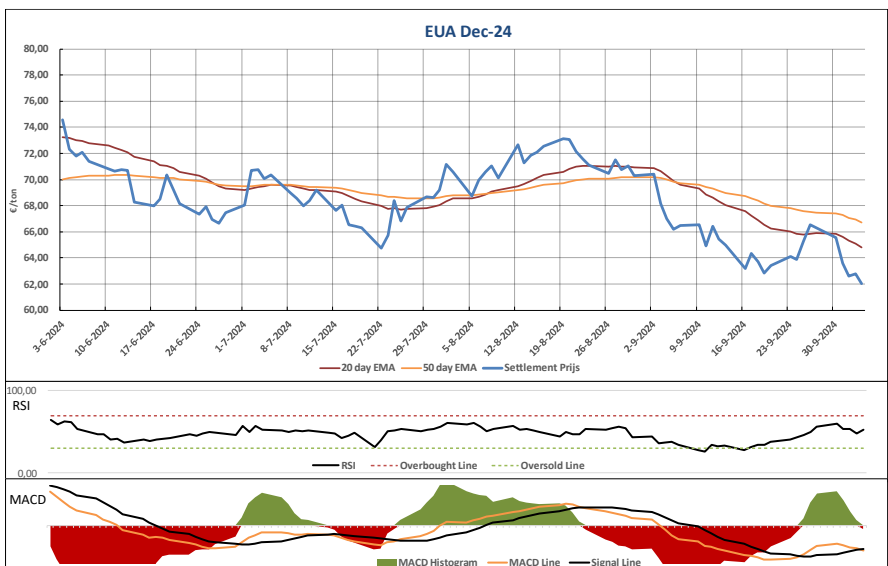
Kolen hadden aan het begin van de week een opvallend sterke opening die niet enkel voortkwam uit de geopolitieke spanningen op de gasmarkt. Mogelijk kozen partijen toch nu om wat kolen in te kopen met oktober op de kalender. Vooral China roerde zich even op de kolenmarkt vlak voor een vakantieperiode in dat land. Economisch bleef de druk echter behoorlijk, maar vanuit het weer kwam in de loop van de week druk met meer wind en minder warmtevraag. Kolen kregen wel grote steun van de geopolitieke spanning op de gasmarkt, zeker toen deze na dinsdag steeds verder opliep. EUA's bleven door economische druk en de gepasseerde compliandeadline achter en steunden zo de dark spread. Kolen sloten de week met grote winst af.

Kolen tonen ondanks de stijging een contrast met de gasmarkt, die door grote geopolitieke volatiliteit stevig beweegt. De matige interesse in kolen betekent dat deze markt vooral meebeweegt met gas, ook al blijven weer en economie druk geven. De betere dark spread steunt daarentegen weer wel. Kolen worden daarom hoger verwacht deze week.

EUA's

EUA's zakten aan het begin van de week flink weg omdat de compliandeadline eindelijk gepasseerd was; de nieuwste economische cijfers gaven tegelijkertijd geen reden voor hogere prijzen: de inkoopmanagersindex in de EU bleef laag in definitieve cijfers. Ook gaven lage importprijzen (0.2%) in Duitsland en lagere inflatie (1.6%) in de EU geen steun. Wel leek de kolenmarkt maandag even op te leven dankzij de naderende winter en de vermindering van de spark spread. Grotere steun ontstond vanaf dinsdag door de Iraanse raketaanval; deze steunde via duurder gas de dark spread en steunde EUA's. EUA's hadden echter later in de week ook te maken met technisch hedgen waardoor steeds meer partijen EUA's mogelijk gebruikten als hedge tegen stijgend gas. Lagere producentenprijzen in de EU (-2.3%) drukten donderdag. De week werd met verlies afgesloten. EUA's lijken als enige markt redelijk immuun voor de gebeurtenissen in het Midden-Oosten door het verstrijken van de compliandeadline, technisch hedgen en de grote economische druk in Europa. Dat lijkt voldoende om de verbetering van de dark spread vanwege de geopolitieke premie op gas te kunnen compenseren. EUA's worden lager verwacht.

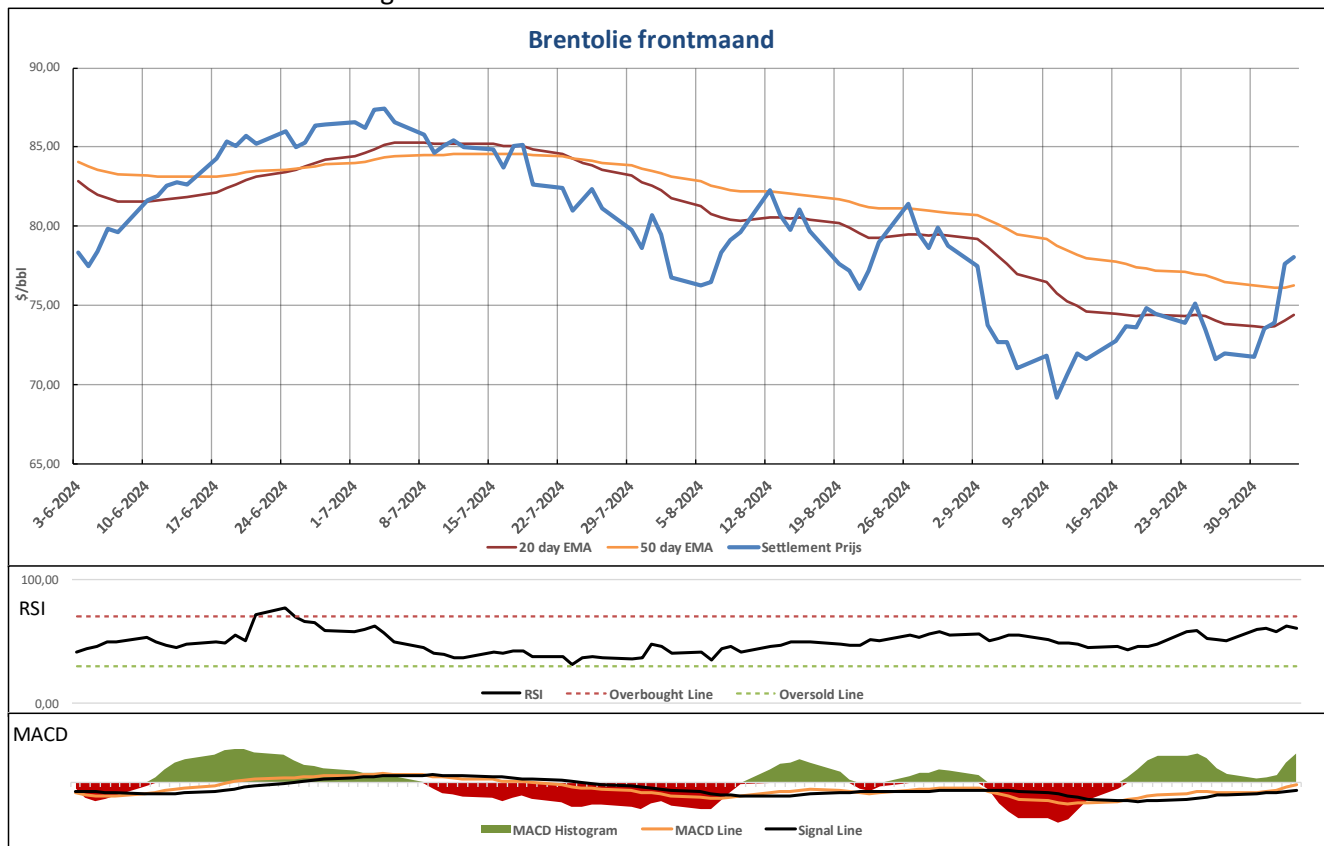
Olie

Brent Olie

Indicator	Week 40	Week 39	Verandering
Brent/WTI spread	\$ 4,51	\$ 3,87	↑ \$ 0,64
Oil stocks (MMbl)	416,93	413,04	↑ 3,89
Rig count	479	484	↓ -5
Olieproductie VS (MMbl/d)	13,30	13,20	↑ 0,10

Na de dood van Hezbollah-leider Nasrallah waren de geopolitieke spanningen groot aan het begin van de week. Israël viel bovendien ook Houthi-rebellen aan en begon het aan de langverwachte grondinvasie in Libanon. Omdat Iran zich toen nog afzijdig hield zorgde dat maandag niet voor steun op olie. (De aankondiging van) een raketaanval van Iran op Israël veroorzaakte dinsdag wel een enorme stijging; olie won 5 dollar in enkele uren. Hoewel Iran de aanval als eenmalig beschouwde bleef de premie daarna in stand omdat Israël dit niet onbeantwoord wilde laten en concreet hintte op doelen in de energiesector. Bovendien vergrootte de Amerikaanse president Biden donderdag de spanning door het bombarderen van Iraanse oliedepots als bespreekbaar te benoemen. De stijging werd woensdag kort onderbroken door een stijging van de voorraden vanwege onderhoud aan raffinaderijen. Het aantal vacatures in de VS steeg, net als het aantal werkloosheidsuitkeringen. OPEC bleef op diens vergadering woensdag bij een productieverhoging vanaf december. Bovendien heeft het kartel behoorlijke reservecapaciteit zodat het eventueel wegvallen van Iraanse olie kan worden opgevangen. Economisch begon de week met druk met dalende producentenprijzen (-3.3%) in Japan en een slechte inkoopmanagersindex (49.8) voor de Chinese industrie. Ook de Amerikaanse industrie noteerde in definitieve cijfers een verlaging naar 47.2. Importprijzen in Duitsland daalden bijna (0.1%) en de inflatie zakte daar naar 1.6%. Lagere inflatie in de EU vergrootte de kans op een renteverlaging later deze maand. Druk kwam wel van een definitief akkoord in Libië over het bestuur van de centrale bank en de VS greep de lagere olieprijs maandag aan om de strategische reserve met 6 miljoen vaten te vullen. Door de terugkeer van geopolitieke spanningen in het Midden-Oosten sloot olie veel hoger af.

Nu in het Midden-Oosten de situatie geëscaleerd lijkt betekent dit dat de volatiliteit deze week groot is. Dit kan de matige economische vooruitzichten ruimschoots compenseren en ook de productieverhogingen van OPEC ongedaan maken. Dat betekent dat olie deze week hoger verwacht wordt.

LNG

De relatief goed gevulde voorraden in Azië bleven enige druk geven op de prijzen en ook het gebrek aan temperatuurgerelateerde vraag gaf geen steun aan JKM. Dat kon tevens gezegd worden van tegenvallende economische cijfers uit China en Japan en nam de handelsactiviteit vanuit China af vanwege een vakantie. Daardoor nam het premievoordeel ten opzichte van TTF steeds verder af omdat deze na een aanvankelijke daling wel duidelijk gesteund werd door oplopende geopolitieke spanningen. Lagere olieprijsen verlaagden even de spotvraag van LNG maar toen deze na de Iraanse raketaanval op Israël stevig opliepen veranderde dat uiteraard weer.

Indicator	Week 40	Week 39	Verandering
JKM-TTF Spread	€ 0,31	€ 1,26	↓ -€ 0,95
Henry Hub (\$/MMBtu)	\$ 2,85	\$ 2,90	↓ -\$ 0,05
Aankomst (mcm)	2390	1685	↑ 705

In de Verenigde Staten gaf de herstellende productie na de passage van hurricane Helene weer wat druk op de prijzen en ook de lagere vraag gaf behoorlijk druk. De opslagen werden de afgelopen week wat minder gevuld dan verwacht en de vraag vanuit LNG-terminals bleef behoorlijk groot. Calcasieu Pass lijkt eindelijk dichterbij officiële ingebruikname te komen, nadat de terminal twee jaar lang enkel in testfase LNG exporteerde tot groot ongenoegen van diens gecontracteerde afnemers. Het IEA verwacht in 2025 25 bcm minder LNG (-4%) op de wereldmarkt dan eerder verwacht, met name door vertraging bij Amerikaanse bouw en westerse sancties op de Russische LNG-terminals.

De vrachtkosten voor LNG-tankers namen opmerkelijk genoeg af in zowel Azië als Europa in aanloop naar de winter. Voor de komende week is 2000 mcm verwacht te arriveren in Europa. Het premievoordeel van Azië neemt snel af door de recente stijging van TTF. Dit kan op enige termijn mogelijk extra LNG richting Europa laten komen.

Macro-economische kalender

Maandag 7 Oktober:

DE: Fabrieksorders augustus

EU: Consumentenbestedingen september

Dinsdag 8 Oktober:

DE: Industriële productie augustus

VS: Handelsbalans augustus

VS: Olievoorraden API

Woensdag 9 Oktober:

DE: Handelsbalans augustus

VS: Vrijgave notulen FED

VS: Olievoorraden EIA

Donderdag 10 Oktober:

JP: Producentenprijzen september

VS: Inflatie september

VS: Werkloosheidscijfers VS

VS: Gasvoorraden EIA

Vrijdag 11 Oktober:

DE: Inflatie september

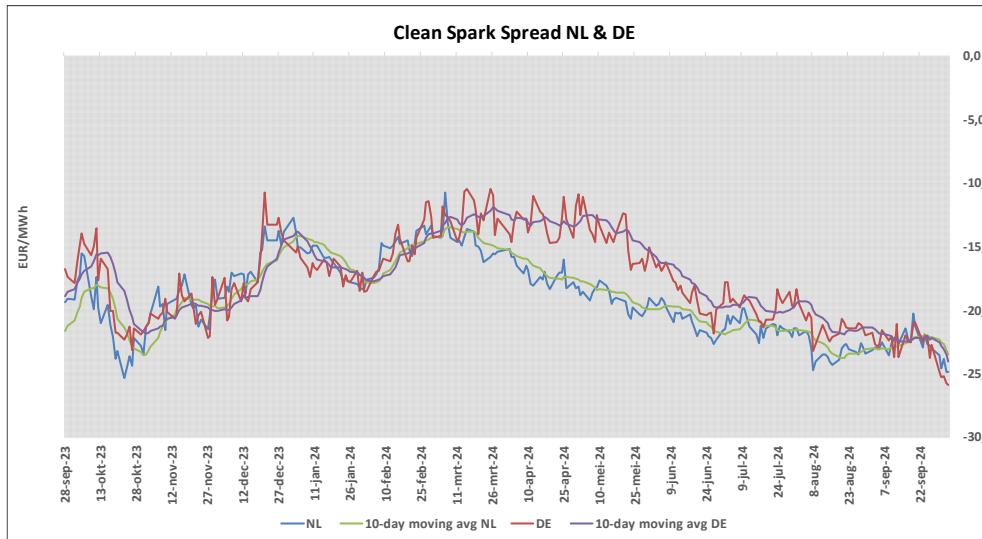
VS: Producentenprijzen september

VS: Baker Hughes Rig Count

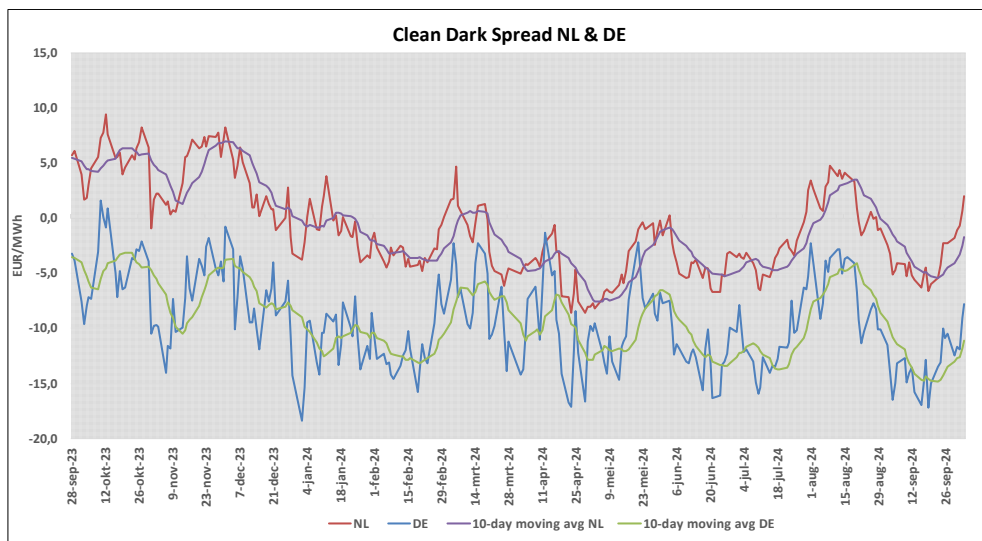
Dark & Spark Spreads

De Clean Spark Spread (CSS) en de Clean Dark Spread (CDS) kwantificeren de winstgevendheid van gas- en kolengestookte elektriciteitscentrales. We hebben deze spreads hieronder weergegeven voor Nederland en Duitsland. De gemiddelde efficiëntie van de centrale is gezet op 53% voor een gascentrale en op 39% voor een gemiddelde kolencentrale in Duitsland en op 44% voor een gemiddelde kolencentrale in Nederland. De emissiefactor voor gas is 0.187 en voor kolen is het 0.34. De calorische waarde van kolen is 25.12 MJ/kg. De wisselkoers euro/dollar is voor vandaag \$1 = €0.907. De spreads zijn berekend met zowel de Nederlandse als Duitse Cal 25-powerfuture (ICE-Endex en EEX), TTF en THE-gas (ICE-Endex), API2-coalforwards (EEX) en EUA's (ICE-ECX). De gascorrectiefactor van 35.17/31.65 is uiteraard van toepassing op de gasprijs. Onderhoud en andere kosten worden in deze berekening niet meegenomen.

Clean Spark Spread

Clean Dark Spread

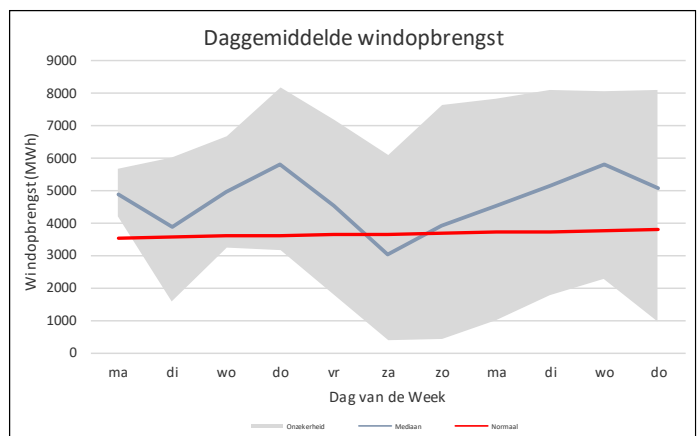
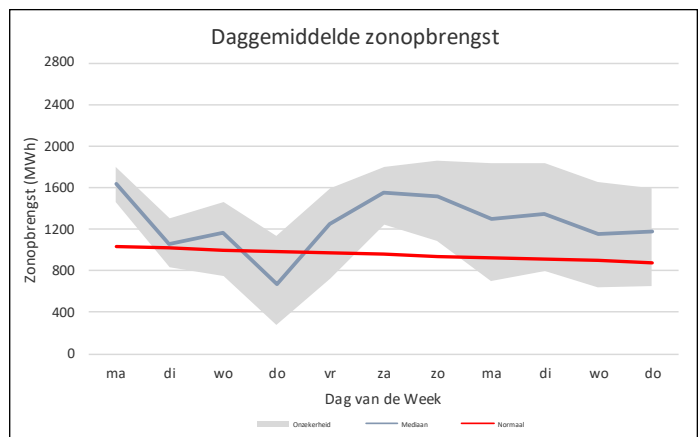
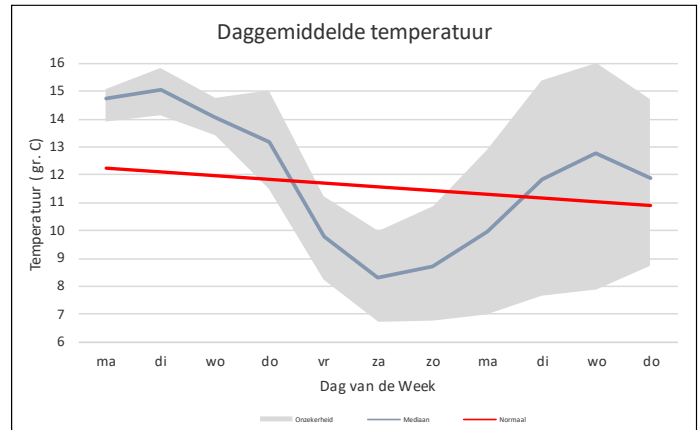

Weersverwachting

Maandag passeert een eerste lagedrukgebied de Benelux met meer wind als gevolg. Toch komen in de loop van de dag ook opklaringen voor bij een graad of 18. De zon gaan we de dagen daarna echter steeds minder vaak zien. Dat komt vooral door de passage van een tweede depressie op woensdag, die opnieuw wind en bewolking brengt. De wind blijft ook dan nog zuidwestelijk zodat het in de middag een graad of 16 tot 18 blijft en het in de nachten slechts enkele graden afkoelt. De krachtigste depressie betreft donderdag de passage van ex-hurricane Kirk. Dit systeem zal voor vrij veel regen, wind en bewolking zorgen. De krachtigste wind wordt vooralsnog net buiten Nederland verwacht.

Nadat ex-Kirk is gepasseerd draait de wind naar het noordwesten en stroomt vanaf donderdagmiddag veel koudere lucht binnen. De dagen daarna is er tussen de buien door af en toe ruimte voor de zon, maar de passage van lagedrukgebieden op vrijdag en zondag houdt het windaanbod bovengemiddeld. De temperatuur zakt stevig weg naar 12 graden in de middag in het weekend en een graad of 5 in de nacht. Het zijn de wind en de bewolking die zeer koude nachten zoals de afgelopen week onmogelijk maken. Ook in het weekend blijft de zon afgewisseld worden door een groot aantal buien.

De wind heeft het de komende week voor het zeggen met slechts enkele momenten met minder wind. De zon levert duidelijk ruimte in maar is niet geheel afwezig. De temperatuur ligt eerst duidelijk boven de norm maar vanaf vrijdag onder normaal. Dit geeft samen een drukkend weersignaal voor spotprijzen.

Appendix: Technische Analyse

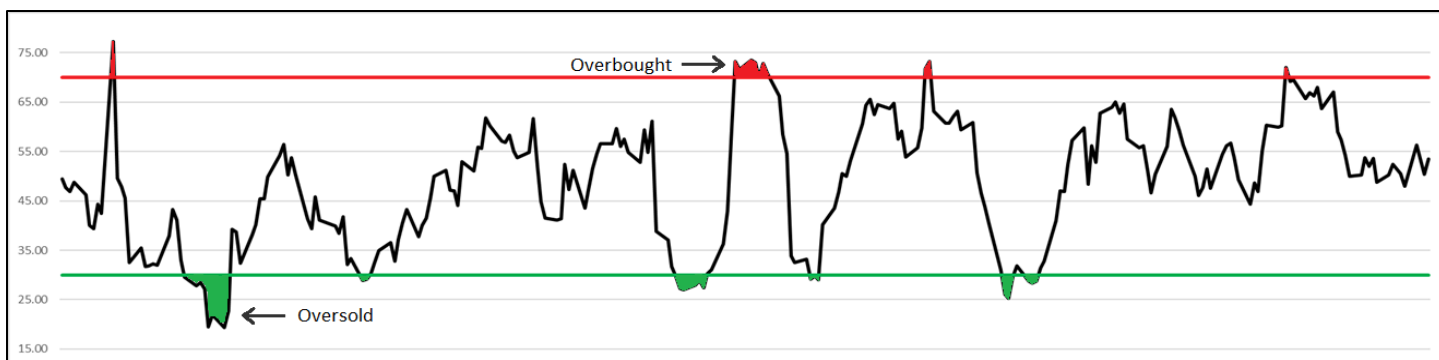
Twee veel gebruikte technische indicatoren zijn de Relative Strength Index (RSI) en de Moving Average Convergence Divergence (MACD)-indicator.

Relative Strength Index (RSI)

De RSI geeft aan of een product *oversold* of *overbought* is en wordt berekend met de volgende formule:

$$RSI = 100 - \frac{100}{1 + \frac{\text{gemiddelde dagelijkse toename}}{\text{gemiddelde dagelijkse afname}}}$$

De gemiddelde dagelijkse toename en afname worden berekend over een periode van 14 dagen. Per definitie geeft de RSI een getal tussen de 0 en 100. Een waarde boven de 70 geeft aan dat het product zich in *overbought* (relatief verkoopwaardig) terrein bevindt en een waarde onder de 30 geeft aan dat het product in *oversold* (relatief koopwaardig) terrein handelt.

Moving Average Convergence/Divergence (MACD)

De MACD-lijn is het verschil tussen twee lopende gemiddeldes (EMA's). Als gebruikelijk worden de lopende gemiddelden berekend over 12 en 26 dagen en het verschil resulteert in de oranje lijn. Daarnaast wordt een negendaags gemiddelde van de MACD bepaald. Dit is de signaallijn (zwarte lijn in de grafiek). Het verschil tussen deze twee indicatoren geeft een beeld van het algemene marktsentiment. Dit is uitgedrukt in het histogram. Uiteindelijk kan met behulp van het histogram bepaald worden of de markt koopwaardig (groene balkjes) of verkoopwaardig (rode balkjes) is geworden, of dat de marktveranderingen groot genoeg zijn voor een wijziging van het marktsentiment.

